

Naturstyrelsen Vadehavet
J.nr. NST-422-01348
Ref. PJENS
Den 3. februar 2016

Sammenfattende redegørelse – Natura 2000 område N93, Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov

Denne sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Redegørelsen er udarbejdet med afsæt i miljørapporten til forslag til Natura 2000-plan, og er anvendt som beslutningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planens vedtagelse.

Redegørelsen består af en overordnet redegørelse for Natura 2000-planens miljøformål og de indsatser, der planlægges gennemført inden for området. Den endelige gennemførelse af de planlagte indsatser fastsættes i konkrete aftaler eller afgørelser, som følger op på kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner, hvorfor der ikke kan foretages en konkret vurdering på arealniveau i denne redegørelse.

Den gældende Natura 2000-plan gælder for de fredskovpligtige, skovbevoksede arealer frem til 2021, mens den nye Natura 2000-plan, som gælder fra 2016 til 2021 fastlægger indsatsen for de skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovpligtige. Der sker ikke en ændring af indsatsen for disse arealer som følge af den nye plan. Indsatsen er dermed vurderet i miljørapporten for planperioden 2009-2015, og er derfor ikke vurderet på ny.

Formålet med Natura 2000-planerne og planernes miljøpåvirkning

Natura 2000-planerne har til formål at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Indsatsen gennemføres ved at iværksætte foranstaltninger, der medvirker til at sikre naturtyperne samt medvirker til, at den pleje, der er nødvendig for en række lysåbne naturtyper, gennemføres.

Som det fremgår af afsnit 1.3 i miljørapporten, vil Natura 2000 planen overordnet set have en betydelig positiv indvirkning på den biologiske mangfoldighed. Indsatsen for at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, der er omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, vil også have en positiv indflydelse på øvrige arter og naturtyper i området.

I Natura 2000-område nr. 93, Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov gennemføres der en indsats for at begrænse forekomsten af invasive arter på naturtypen (tør hede). Der gennemføres ligeledes en indsats for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig drift og pleje. Indsatserne vil foregå på de arealer, der i forvejen er beskyttet som habitatnatur, og indsatsen vurderes derfor ikke at få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter

habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Der gennemføres en indsats for at forbedre levestedet for tinksmed, så levestedet får en god naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på allerede beskyttede naturarealer eller i tilknytning til eksisterende ynglelokaliteter, og Naturstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Det fremgår af miljørapporten for planforslaget, at Natura 2000-planen medvirker til at sikre den biologiske mangfoldighed, hvilket medvirker til at sikre befolkningen større naturoplevelser. Natura-2000 planens indsats vurderes desuden at medvirke til tilbageholdelse af kvælstof, og dermed bidrage til opnåelse af vandområdeplanens mål.

Hvordan er miljørapporten taget i betragtning?

Sideløbende med udarbejdelsen af forslagene til Natura 2000-planerne har Naturstyrelsen foretaget en vurdering af planernes sandsynlige, væsentlige effekter på miljøet. I miljørapporten for Natura 2000-planen for Natura 2000 område nr. 93 er der foretaget vurderinger af planens indvirkning på en række miljøforhold, herunder biologisk mangfoldighed, i forhold til de lokale forhold i dette Natura 2000 område.

Det fremgår af miljørapporten, at en konkret vurdering af indsatsens påvirkning af miljøet forudsætter kendskab til, hvor indsatsen konkret gennemføres. Dette fastlægges ved opfølgningen på Natura 2000-planen i de kommende kommunale handleplaner samt i de statslige drifts- og plejeplaner.

Vurderingen af planens sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet viste, at foruden en positiv virkning på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne vil indsatsen også have en positiv effekt på den biologiske mangfoldighed generelt.

Hvordan er udtalelser, der er indkommet i høringsfasen taget i betragtning?

Forslag til Natura 2000-plan med tilhørende miljørapport for perioden 2016-2021 var i høring i perioden 19. december 2014 til 10. april 2015.

Naturstyrelsen har ikke modtaget høringssvar vedrørende miljørapporten for område nr. 93. Naturstyrelsen har udarbejdet både et generelt høringsnotat for Natura 2000-planerne og et områdespecifikt høringsnotat, hvor Naturstyrelsens bemærkninger til de indkomne høringssvar fremgår. Høringsnotatet er tilgængeligt på Naturstyrelsens hjemmeside.

Alternativer, der har indgået i miljøvurderingen

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og herved fremme den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper/arter. En sådan prioritering fremgår af planernes afsnit, der beskriver de modstridende interesser.

Arealerne med indlandsklitter, visse- (2310) og revling-indlandsklit (2320) er i god naturtilstand. Det meste af arealet med våd hede (4010) er i god naturtilstand, men en del af arealet er i moderat naturtilstand, da det er præget af tilgroning med høje urter og vedplanter, afvanding samt fravær af pleje. Naturtypen tør hede (4030) er i ringe naturtilstand, fordi den karakteristiske artssammensætning er dårligt repræsenteret, og fordi arealet er præget af tilgroning med invasive arter og vedplanter som følge af manglende pleje.

En mindre del af arealet med tidvis våd eng (6410) er i god naturtilstand, men det meste af arealet er i moderat naturtilstand grundet tilgroning med høje urter og vedplanter samt afvanding.

Naturtilstanden for nedbrudt højmose (7120) er god for størstedelen af arealet og moderat for den resterende del. Der er generelt en gunstig artssammensætning, men området er præget af afvanding, tilgroning med vedplanter, fravær af positive og tilstedeværelse af negative naturtypekarakteristika samt påvirkning fra landbrugsdrift. Hængesæk (7140) er overvejende i moderat naturtilstand, hvilket skyldes en ukarakteristisk artssammensætning kombineret med tilgroning med vedplanter og udbredt tilstedeværelse af negative naturtype karakteristika.

Naturtilstanden for områder med skovnaturtyperne skovbevokset tørvemose (91D0) og stilkeke-krat (9190), er god som følge af gode strukturer og en moderat til god artssammensætning.

Der er kortlagt et levested for tinksmed. Levestedet er i moderat naturtilstand, hvilket skyldes en mangel på mudderflader og blankt vand samt risiko for prædation fra ræv.

En række naturtyper og levesteder for arter, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke planen for 2. planperiode iværksættes, er der risiko for, at den gode naturtilstand ikke fastholdes på den store andel af naturarealerne, der nu er i hensigtsmæssig drift, samt at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på primært hængesæk, nedbrudt højmose, tidvis våd eng og hedearealer med en fremadrettet sikring af hensigtsmæssig drift samt en plejeindsats og en indsats mod invasive arter på tør hede. Manglende iværksættelse af planen vil desuden medvirke til at fastholde levesteder for tinksmed i ugunstig tilstand, hvor tilstanden er vurderet som ugunstig på grund af mangel på mudderflader og blankt vand samt risiko for prædation fra ræv.

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg.

Naturtypen højmose er højt prioriteret på landsplan. En forøgelse af arealet med aktiv højmose vil kunne ske på bekostning af nedbrudt højmose og skovbevokset tørvemose.

Nedbrudt højmose og skovbevokset tørvemose er naturtyper, som er opstået kunstigt ved tørvegravning, dræning og tilgroning af den oprindelige højmosseflade

og derfor prioriteres hensynet til at skabe større sammenhængende arealer med aktiv højmose.

Hængesæk må betragtes som et trin i successionen mod aktiv højmose, hvorfor denne naturtype på sigt må forventes at udvikle sig til højmose.

Opretholdelsen af bevoksninger af ene kan være i konflikt med naturpleje af hedearealerne. I sådanne tilfælde prioriteres enen højt.

Overvågning af Natura 2000-planens effekt

Natura 2000-indsatsen overvåges i forhold til udpegningsgrundlaget og naturværdiernes tilstand via det nationale overvågningsprogram NOVANA, som Miljø- og Fødevareministeriet er ansvarlig for. Overvågningen vil over tid vise, om de planlagte indsatser har den forventede effekt på naturtypernes tilstand.